

UZASADNIENIE

Proponowane w projekcie ustawy zmiany ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.) mają na celu wykonanie przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 206/2009 z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie wprowadzania do Wspólnoty osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 136/2004 (Dz. Urz. UE L 77 z 24.03.2009). Rozporządzenie to dotyczy wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego o charakterze niehandlowym, które stanowią część bagażu podróżnych albo są wysyłane jako małe przesyłki do osób prywatnych, albo są zamawiane na odległość (na przykład pocztą elektroniczną, przez telefon lub przez Internet) i dostarczane konsumentom. Osobiste przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego, wskazane w przepisach tego rozporządzenia, nie podlegają weterynaryjnej kontroli granicznej.

W celu wykonania przepisów art. 3 rozporządzenia nr 206/2009 konieczne jest określenie, w jaki sposób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie zrealizowany wymóg informowania podróżnych przyjeżdżających z państw trzecich o warunkach weterynaryjnych mających zastosowanie w odniesieniu do osobistych przesyłek wprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej, a także wymóg poinformowania o warunkach weterynaryjnych mających zastosowanie do wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej produktów pochodzenia zwierzęcego, które wysyłane są jako małe przesyłki do osób prywatnych lub są zamawiane na odległość przez konsumentów końcowych.

Konieczne jest również, w celu wdrożenia przepisów art. 5 i 6 rozporządzenia nr 206/2009, wskazanie właściwego organu, który będzie odpowiadał za przeprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kontroli wprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego o charakterze niehandlowym oraz za przejmowanie i niszczenie tego rodzaju przesyłek, które nie spełniają wymagań określonych w tym rozporządzeniu, jak również wskazanie, kto będzie ponosić koszty zniszczenia tych osobistych przesyłek, które zostały przejęte.

Ponadto w celu wykonania przepisów art. 7 rozporządzenia nr 206/2009, konieczne jest określenie organu odpowiedzialnego za przedkładanie Komisji Europejskiej corocznego sprawozdania z realizacji przepisów tego rozporządzenia.

Jednocześnie, w związku z tym, że przepisy rozporządzenia nr 206/2009 powodują liczne wątpliwości interpretacyjne, szczególnie w zakresie podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi zaangażowanymi organami, na XLI posiedzeniu Zespołu do Spraw Zagospodarowania Granicy Państwowej powołano grupę roboczą do spraw wykonania rozporządzenia nr 206/2009.

Podczas prac prowadzonych na poziomie grupy roboczej ustalono, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowuje projekt ustawy o zmianie ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej, w celu wprowadzenia przepisów kompetencyjnych zapewniających odpowiednie wykonanie przepisów rozporządzenia nr 206/2009, na podstawie propozycji przedstawionych przez grupę roboczą.

Biorąc pod uwagę powyższe, w projektowanej ustawie proponuje się, aby za przeprowadzanie urzędowych kontroli osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazywanie osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego niespełniających wymagań określonych w rozporządzeniu nr 206/2009 odpowiedzialny był właściwy organ celny albo organ administracji rządowej upoważniony, na podstawie art. 13b ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622, z późn. zm.), do wykonywania niektórych zadań organów celnych (art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy). Takim upoważnionym organem administracji rządowej jest obecnie Straż Graniczna zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie upoważnienia innych organów administracji rządowej do wykonywania niektórych zadań organów celnych (Dz. U. Nr 51, poz. 306). Jednocześnie w projekcie ustawy przyjęto, że organy celne oraz organy Straży Granicznej będą również właściwe do wykonywania zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 206/2009, tj. przejmowania oraz niszczenia osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego niespełniających wymagań określonych w tym rozporządzeniu (art. 1 pkt 3 lit. c projektu ustawy).

Ponadto, biorąc pod uwagę art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 206/2009, w projekcie ustawy wskazuje się organy celne albo organy administracji państwowej upoważnione do wykonywania niektórych zadań organów celnych zgodnie z przepisami prawa celnego

jako organy, które będą ponosić koszty związane z niszczeniem osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, które zostały przejęte (art. 1 pkt 5 projektu ustawy). Rozwiązanie, które zostało przyjęte w projekcie ustawy, wydaje się efektywne, tym bardziej, że środki finansowe na ten cel będą pochodzić z budżetu państwa.

Jednocześnie w projekcie ustawy (art. 1 pkt 3 lit. b) określone, że osobiste przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego, niespełniające wymagań rozporządzenia nr 206/2009, przekazane przez podróżnych lub operatora świadczącego usługi pocztowe organom, o których mowa w art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy, będą przechowywane, transportowane i niszczone zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.). W związku z powyższym należy zauważyć, że w tym przypadku nie będą miały zastosowania przepisy art. 31 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, zgodnie z którymi sąd na wniosek organu celnego orzeka o przepadku takiego towaru na rzecz Skarbu Państwa.

W projekcie ustawy przyjęto również, że właściwy miejscowo wojewoda jest organem odpowiedzialnym za informowanie podróżnych w punktach przejść granicznych, które są utrzymywane przez wojewodę zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz punktów nocnego postoju na rzekach granicznych, ich wyposażenia w sprzęt, a także organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych (Dz. U. Nr 256, poz. 2145), o wymaganiach dotyczących wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej, jako część bagażu, osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego (art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy). Ponadto proponuje się, aby Główny Lekarz Weterynarii, w celu zapewnienia poinformowania ogółu społeczeństwa o wymaganiach dotyczących wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, zamieszczał i aktualizował informacje na ten temat na stronie internetowej administrowanej przez urząd obsługujący Głównego Lekarza Weterynarii (art. 1 pkt 4 projektu ustawy).

W projekcie ustawy przyjęto również, że organem odpowiedzialnym za przedstawianie Komisji Europejskiej corocznych sprawozdań na temat środków podejmowanych w celu rozpowszechniania i egzekwowania przepisów dotyczących wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego będzie Główny Lekarz Weterynarii. Jednocześnie, mając na uwadze szeroki zakres informacji, które powinny znaleźć się w tym sprawozdaniu, a które zostały określone w załączniku V do rozporządzenia Komisji (WE) nr 206/2009, w projekcie ustawy zaproponowano, aby przy sporządzaniu tego sprawozdania organy Inspekcji Weterynaryjnej współpracowały z właściwymi organami administracji rządowej (art. 1 pkt 4 projektu ustawy).

Ponadto w projekcie ustawy proponuje się zmiany o charakterze technicznym, wynikające z wprowadzenia zmian do art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. b oraz pkt 6 projektu ustawy). Podobnie zmiany wprowadzone w art. 1 pkt 3 lit. a projektu ustawy, dotyczące zmiany art. 33 ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej mają charakter zmian technicznych i wynikają z wprowadzenia zmian do art. 2 ust. 1 tej ustawy, tj. wprowadzenia definicji osobistej przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego.

Proponuje się również wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz.1159, z późn. zm.) mających na celu wykonanie przepisów rozporządzenia nr 206/2009 w zakresie obowiązku informowania klientów operatora świadczącego usługi pocztowe o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009, które są wysyłane jako małe przesyłki do osób prywatnych albo są zamawiane na odległość. Obowiązek informowania klientów przez operatora świadczącego usługi pocztowe o tych kwestiach wynika bezpośrednio z przepisów art. 4 rozporządzenia nr 206/2009. Mając na uwadze powyższe, proponuje się, aby w regulaminie świadczenia usług pocztowych operatorzy przyjmujący do przemieszczania przesyłki zawierające produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009, określony był sposób informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej tych przesyłek wysyłanych jako małe przesyłki do osób prywatnych albo zamawianych na odległość (art. 2 pkt 1 projektu ustawy). Analogicznie proponuje się

również, aby regulamin świadczenia powszechnych usług pocztowych określał również sposób informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej tych przesyłek (art. 2 pkt 2 projektu ustawy).

W projekcie ustawy proponuje się również, aby Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej był organem sprawującym kontrolę nad działalnością pocztową wykonywaną na podstawie ustawy w zakresie wywiązywania się operatorów świadczących usługi pocztowe z obowiązku określania w regulaminach sposobu informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009, które są wysyłane jako małe przesyłki do osób prywatnych albo są zamawiane na odległość.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W toku prac nad projektem ustawy żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania w trybie art. 7 wyżej wymienionej ustawy.

Projekt ustawy ze względu na przedmiot jego regulacji nie będzie podlegał obowiązkowi notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Organy celne, organy administracji rządowej upoważnione do wykonywania niektórych zadań organów celnych zgodnie z przepisami o prawie celnym, wojewodowie, operatorzy świadczący usługi pocztowe, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz organy Inspekcji Weterynaryjnej.

2. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na zwiększenie obciążeń dla budżetu państwa ani budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty ponoszone przez organy celne albo organy administracji państwowej upoważnione do wykonywania niektórych zadań organów celnych zgodnie z przepisami prawa celnego w związku z przeprowadzeniem kontroli osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego o charakterze niehandlowym, które stanowią część bagażu podróżnych albo są wysyłane jako małe przesyłki do osób prywatnych albo są zamawiane na odległość oraz w związku z gromadzeniem i niszczeniem tych osobistych przesyłek, które nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu nr 206/2009 będą finansowane ze środków budżetowych corocznie przeznaczonych na funkcjonowanie tych organów. Ponadto w przypadku organów celnych koszty te będą finansowane z części 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, dział 750 – Administracja publiczna, ze środków finansowych zabezpieczonych w planach finansowych wydatków w 2012 r. i w każdym następnym roku budżetowym.

W przypadku organów Straży Granicznej wyżej wymienione koszty będą finansowane ze środków finansowych zabezpieczonych w planach finansowych wydatków w 2012 r. i w każdym następnym roku budżetowym.

Natomiast koszty ponoszone przez wojewodów w związku z koniecznością wywiązywania się z obowiązku informowania podróżnych, w punktach przejść granicznych, które utrzymywane są przez wojewodę, o zasadach wprowadzania na

terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego będą finansowane, w ramach limitu środków zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 oraz w ustawach budżetowych na kolejne lata dla poszczególnych części 85/00 „Województwa”.

3. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie projektowanej ustawy w części dotyczącej ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe wiąże się natomiast z ponoszeniem przez operatorów pocztowych pewnych kosztów związanych z obowiązkiem określania w regulaminie świadczenia usług pocztowych sposobu informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego. Obowiązek ten więc wiąże się z dokonaniem zmian regulaminów w tym zakresie. Ponadto w przypadku operatora publicznego, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe, operator ten będzie obowiązany zgłosić wprowadzone w regulaminie zmiany Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Wprowadzane projektem ustawy obowiązki skutkują koniecznością wydrukowania regulaminów, aby mogły być, zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe, podawane do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty lub stanowiły nieodpłatne załączniki do umowy o świadczenie usługi pocztowej, gdy wynika to z właściwości zawieranej umowy.

5. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi, w tym między innymi z Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Radą Gospodarki Żywnościowej, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Konfederacją Pracodawców Polskich, Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajową Radą Spółdzielczą, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, a także z Poczcie Polskiej, z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi w Poczcie Polskiej S.A., tj. Związkiem Zawodowym Pracowników Poczty i Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność Pracowników Poczty Polskiej”, organizacjami zrzeszającymi operatorów pocztowych, tj. Forum Przewoźników Ekspresowych, Stowarzyszeniem Marketingu Bezpośredniego, Ogólnopolskim Związkiem Pracodawców Niepublicznych Operatorów Pocztowych oraz z wybranymi operatorami pocztowymi (Siódemka, DHL, DPD (Mastrelink), TNT Express Worldwide, UPS, GLS, Opek, Inpost).

Uwagi do projektu ustawy zgłosił Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Forum Przewoźników Ekspresowych.

Po konsultacji z Departamentem Poczty w Ministerstwie Infrastruktury nie przyjęto uwagi Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej dotyczącej wprowadzenia możliwości zawierania informacji o sposobie informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej przesyłek zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009,

w umowach o świadczeniu usług pocztowych, co miałyby stanowić alternatywę dla proponowanego w projekcie ustawy obowiązku umieszczania tych informacji w regulaminie świadczenia usług pocztowych.

Operator pocztowy ma obowiązek określania w regulaminie informacji, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe, tj. warunków wykonywania i korzystania z usług pocztowych. Należy zauważyć, że ewentualne doprecyzowanie brzmienia regulaminu może zostać zawarte w umowie. Wprowadzenie alternatywy w określaniu wyżej wymienionych obowiązków w regulaminie czy też w umowie utrudni obowiązek weryfikacji spełnienia tego obowiązku przez Prezesa UKE.

Z uwagi na powyższe, zdecydowano o niewprowadzaniu do projektu ustawy zmian, które wprowadzałyby dla operatorów pocztowych możliwość alternatywnego zawarcia wyżej wymienionych informacji albo w regulaminach albo w umowach. Należy podkreślić, że proponowane w projekcie ustawy rozwiązanie dopuszcza możliwość łącznego informowania o zasadach wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej przesyłek zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009 i w regulaminie i w umowie. Natomiast informowanie o powyższych zasadach w samej tylko umowie z pominięciem regulaminu nie będzie możliwe.

Nie przyjęto również uwagi zgłoszonej przez Forum Przewoźników Ekspresowych dotyczącej rozszerzenia obowiązków wynikających z art. 4 rozporządzenia nr 206/2009, tak aby mógł być on realizowany nie tylko przez odpowiednie dostosowanie regulaminu świadczenia usług pocztowych, ale także warunków przewozu międzynarodowego i innych usług. Podejmując decyzję o nieuwzględnieniu powyższej uwagi przyjęto, że przepisy art. 4 rozporządzenia nr 206/2009 obowiązują wprost, tak więc w przypadku przewoźników, którzy świadczą usługi pocztowe, istnieje, bez potrzeby wprowadzania zmian do prawa krajowego, obowiązek zwracania uwagi swoich klientów na zasady ustanowione w rozporządzeniu nr 206/2009. Tak więc przewoźnicy ci mogą realizować wyżej wymieniony obowiązek w dowolnie wybrany przez siebie sposób, a więc również przez umieszczenie odpowiedniej informacji na stronach internetowych firm kurierskich, czy też w wersji skróconej na odwrotnej stronie każdego listu przewozowego, tak jak to proponuje w swoich uwagach do projektu ustawy Forum

Przewoźników Ekspresowych, bez potrzeby wprowadzania tej regulacji zmianą obecnie obowiązującego prawa przewozowego.

Ponadto, podejmując decyzję o nieprzyjęciu powyższej uwagi Forum Przewoźników Ekspresowych, wzięto również pod uwagę planowane zmiany przepisów prawa pocztowego w związku z przyjęciem przez Radę Ministrów w dniu 5 października 2010 r. założeń do projektu ustawy – Prawo pocztowe. Zgodnie z tymi założeniami planowane jest wprowadzenie nowej definicji usługi pocztowej, która obejmie między innymi doręczanie przesyłek kurierskich. Tak więc nowa ustawa – Prawo pocztowe będzie uwzględniać również doręczanie przesyłek kurierskich zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w rozporządzeniu nr 206/2009.